

Erklæring, som kunde synes at vise, at man ved Anordningens Forberedelse ikke tænkte paa at lægge den Mening i samme, som dog synes virkelig at ligge i dens Ord., men det er de for alle virkelig tilgængelige Retsfilber, saaledes som de virkelig ere, som bør være de afgjørende. Naar man nu paa denne Maade gennemgaaer den Række af Anordninger, som har begrundet og stiftet det Forhold, hvorom her nærmest er Spørgsmaal, da forekommer det mig, at allerede disse Anordninger have maattet give de vedkommende Private en saadan grundet Formening, som den omhandlede. Allerede for det Første Anordningen eller Rescriptet af 28de April 1739 synes temmelig afgjørende. Det hedder nemlig deri, at Hans Majestæt vilde, at Bagerens Antal skulde fastsættes til et vist bestemt Tal nemlig 50, og at Bagerrettigheden burde følge et lige Antal af Bagergaarde. Det var saameget naturligere at opfatte denne Bestemmelse paa den omhandlede Maade, naar man bemærker, at samme Ordning allerede var indført med Hensyn til Bryggerlauget, ligesom ogsaa flere senere Rescripter og Andragender, som ere anførte i det indleverede Andragende, bestyrke, at man virkelig allerede dengang opfattede denne Anordning paa saadan Maade. Hvad det bestemte Rescript af 10 April 1761 angaaer, som synes at udtale en modsat Regel, da troer jeg, at man ved nøie at gennemsee det og give Agt paa dets Ord, og sammenholde det med den Erklæring fra Geheimeraad Stampe, som ligger til Grund derfor, vil komme til den Overbeviisning, at det blot er foranlediget ved at Stampe var ubekjendt med Tilværelsen af Anordningen af 1739. Det gaaer nemlig ud paa, at det skulde paasees, at ikke det blev fastsat, hvad der allerede var fastsat ved Anordningen af 1739, nemlig et vist Antal af Bagere, og jeg troer, at Stampedes Erklæring, som findes i Samlingen af hans Erklæringer 3die Bind Side 174, viser, at det virkelig blot var af Ubekjendtskab med den Anordning, som alt var truffen, at denne Sætning kom ind i hans Erklæring og derfra i Rescriptet. Jeg troer, at dette bliver aldeles evident, naar man sammenholder denne Erklæring med en 2 Aar senere afgiven Erklæring af Stampe, som findes

i Samlingen af hans Erklæringer 4de Bind Pag. 115, som viser, at han da havde faaet Kundskab om Anordningen af 1739, men hvor der ikke findes noget Spor til, at han skulde have antaget, at denne Anordning var bortfalden ved Resolution af 1761; men hvor han meget mere omtaler Anordningen som en gjeldende Forfæst, som havde tillagt Bagergaardene et Monopol. Rescriptet af 1761 kom heller ikke, saaledes som i det af mig indleverede Andragende er vist, til nogen virkelig Anvendelse med Hensyn til en Forøgelse af Bagerens Antal, men kun med Hensyn til de i samme omtalte Bevillinger til Rugbrødsbagning. Den Tvivl, som dette Rescript af 1761 iøvrigt kunde efterlade imod den vedvarende Gyldighed af Anordningen af 1739, troer jeg i alt Fald seldt ganske bort ved den paafølgende almindelige Anordning af 5te Juni 1771, hvori der staaer disse klare Ord: „Bagerne, som ere fastsatte til 50, og hvis Gaarde dertil alene ere privilegerede“. Jeg troer ikke, at Vedkommende kunde have nogen gyldig Anledning til at tvivle om, at det var Meningen heraf, at Antallet af Bagergaardene skulde være indskrænket til 50, og at de alene dertil vare privilegerede, hvilket dog ikke kunde betyde, at der vilkaarligt skulde kunne gives flere andre den samme Rettighed. Derefter udkom et Rescript af 1ste April 1785, som ogsaa omtaler de 50 privilegerede Bagergaarde, og bestemmer, at Bagerrettigheden ikke skal følge Bagergaardene længer, end Indretningen til Bageriet blev konserveret, og altsaa forudsatte, at denne Rettighed ellers blev hos disse 50 Gaarde, som den dengang var henlagt til. Endelig blev den omhandlede Sætning bestemt udtalt i Rescriptet af 15de August 1806, som slutter denne Række af Anordninger, og som netop blev givet for at fjerne nogle Tvivl, der vare opstaaede med Hensyn til Forstaaelsen af de om Bagergaardene givne Anordninger. Det forekommer mig virkelig klart, at der fremgaaer af dette Rescript en Erkjendelse af den Retsætning, som jeg dog troer allerede fulgte af de foregaaende Anordninger; det gaaer, som det forekommer mig, tydeligt ud fra den Forudsætning, at Bagerne havde en bestemt Ret til, at Bagergaardene ikke forøgedes over 50,